

samenwerkingsverband
plattelandsgemeenten

Krant van het Platteland
nummer 2 - november 2020

DE KRANT VAN HET PLATTELAND

Oplossingen voor de grote uitdagingen van **ons land: ze zijn er.** Op en **samen met het platteland!**

In deze krant leest, hoort en ziet u u hoe een **robuust platteland** met **vitale dorpen** u kan helpen en hoe wij daaraan **werken.**

U leest editie 2 van de Krant van het Platteland. In de vorige editie hebben wij u laten zien dat voor de grote uitdagingen van Nederland oplossingen te vinden zijn op en met het platteland. Want het platteland heeft ruimte en sterk organiserend vermogen. Onze dorpen zijn in staat grote projecten te initiëren en te runnen. Het is rustig, ruim en mooi en we delen de ruimte graag. En juist om die kracht en ruimte vragen onze gezamenlijke uitdagingen in bijvoorbeeld klimaat, wonen, energie en zorg.

Om die kracht en ruimte te kunnen blijven bieden, moeten we samen goed voor het platteland zorgen. Want het is ook kwetsbaar. Daarom zet de P10 zich in voor een robuust platteland met vitale dorpen.

Robuust platteland met vitale dorpen

Van klein tot groot. Van een schoonmaakactie in de buurt tot het oprichten en runnen van een zorgcoöperatie. Elke keer merk ik weer dat inwoners van onze plattelandsgemeenten hun schouders zetten onder ideeën en plannen voor hun dorp en gemeenschap.

Stelt u zich eens voor hoeveel kracht dat is, in al die gemeenten, in al die dorpen, en wat er zou gebeuren als we die konden bundelen en inzetten voor de grote opgaven in ons land. Als P10 kennen we als geen ander het potentieel daarvan, de onschatbare waarde en tegelijkertijd de kwetsbaarheid. Daarom is onze Strategische Agenda helemaal gericht op het behoud van onze kracht en pracht. We werken daar op drie sporen aan: Leefbaar, Sociaal en Duurzaam Platteland. Daarin benutten we de creativiteit en het organisatievermogen van onze inwoners, vergaren en delen we kennis, ontwikkelen we nieuwe instrumenten, maken we ons sterk voor een faciliterende overheid en nemen we de totale omgeving mee. Dat is ons kompas. Zo houden én versterken we dat robuuste platteland met die vitale dorpen.

In deze krant nemen we u mee langs deze drie sporen. En nodigen we u uit om met ons mee te denken en te doen!

Ellen van Selm

voorzitter van de P10 en burgemeester van Opsterland

Leefbaar Platteland

Op een leefbaar platteland hebben inwoners en ondernemers de voorzieningen die ze nodig hebben en graag willen om te leven en werken. Dat is een plek die bereikbaar is, met snel internet, waar je kinderen naar school kunnen en de supermarkt niet te ver weg is en waar die toerist komt die juist dat zoekt wat hier te vinden is (de gast die past). Voor boeren is het een plek waar ze de tijd en ruimte krijgen om te vernieuwen.

De leefomgeving op het platteland verandert. Hij staat onder druk, door onder meer krimp, vergrijzing, leegstand maar ook een huisartsentekort. En tegelijkertijd wordt hij weer aantrekkelijker gevonden. Want nadelen verdwenen. Glasvezel en 5G zorgen ervoor dat je iedereen op de wereld live kunt spreken. Zo goed als alles kun je regelen via je laptop. Uit vrijwel elk gebied ben je binnen 4 uur in Londen, Berlijn of Parijs. Er ontstaan platforms van deelauto's. Meer en meer ouders willen dat hun kinderen kunnen slootjespringen en in een gezonde en veilige omgeving opgroeien.

Dit doet de P10

We verbeteren de bereikbaarheid door te zoeken naar nieuwe vormen van vervoer en mobiliteit, zoals deelauto's, elektrische steps, lokale platforms en combinatie met goederenvervoer. We gaan voor 99% dekking in glasvezelverbindingen zodat we mensen in het buitengebied niet buitensluiten. We maken ons hard voor de boeren, voor tijd, ruimte en voorzieningen om hun sector duurzaam te veranderen. En natuurlijk voor woningen en woningen en woningen, daar waar wij ze zelf graag zien. Want daar waar ruimte is, is het prettig wonen.

Platforms als Uber laten zien dat inwoners uit de gemeente best zelf een ritservice draaiend kunnen houden.

Slim reizen in de Achterhoek

In de Achterhoek liggen toeristische locaties verspreid over het gebied. Dat betekent voor de toerist: afstanden afleggen. Terwijl de buslijn is verdwenen. De combinatie deelfiets – openbaar vervoer brengt uitkomst.

Aantrekkelijk voor de toerist, goed voor de lokale economie, want meer toeristen = meer omzet en voorzieningen en handig voor de inwoners, want deze slimme service is ook voor hen beschikbaar.

Winterwebinar Leefbaar Platteland 2 december 14.00 – 15.30 uur, via ZOOM

In dit webinar onderzoeken we hoe we de leefbaarheid op het platteland nog verder kunnen verbeteren. We gaan het hebben over wonen, voorzieningen, (digitale) samenleving en economie. Wat ons vooral interesseert, is hoe we voor de inwoners van het platteland dezelfde kansengelijkheid kunnen realiseren als in de stad. Welke voorbeelden werken en kunnen we met elkaar delen? En waar moeten we Den Haag met z'n allen misschien nog bij om hulp vragen? Dit doen we samen met een aantal interessante sprekers. Een daarvan is [Bettina Bock](#), bijzonder hoogleraar Bevolkingsdaling en leefbaarheid.

[Aanmelden](#)

Sociaal Platteland

Eigenlijk is het een pleonasme. Als je 'platteland' zegt, zeg je 'sociaal'. Dan zeg je 'naar elkaar omzien, elkaar groeten, elkaar helpen, samen leuke, goede, slimme dingen doen voor je burens, de vereniging, het dorp'. Onder sociaal verstaan we ook dat je naar de tandarts, huisarts, verloskundige of fysiotherapeut kunt. Een opleiding en baan kunt vinden die bij jou passen.

Ja, onze kracht zit in onze zelfredzaamheid en organiserend vermogen. Maar wie zorgt straks voor wie als dorpsgenoten steeds ouder worden, van zorgbieder zorgvrager worden, en er steeds minder jongeren zijn? Hoe zorgen we er dan voor dat de oude buurman op de hoek niet vereenzaamt? Ontmoeting blijft een belangrijk instrument en ook onderwijs en arbeidsmarkt spelen een grote rol in het in stand houden van de lokale samenleving.

Dit doet de P10

Die zo kenmerkende sociale structuur en kracht willen en moeten we behouden en

versterken. Daarom zetten we ons in voor de bereikbaarheid van zorg, van ziekenhuizen, huisartsen en specialisten. We geloven in de kracht van samenwerken: gemeenten, ziekenhuizen, kennisinstituten, bedrijven, zorgverzekeraars zijn daar al mee gestart. En we jagen het project Eigenaarschap op het platteland aan, waarmee we per jaar tien initiatieven ondersteunen met kennis, ervaring, regelgeving of financiële middelen. Wat we vooral willen leren, is wat we als overheid kunnen doen om initiatieven tot bloei te laten komen.

Plattelanders zijn geneigd om hun eigen boontjes te doppen. Tot het echt niet meer gaat.

Wij geven geen krimp

Het dorp Eexterveen is eigenaar geworden van het Dorpscentrum. Met ontelbare vrijwilligersuren, crowdfunding en subsidies is er een ware parel ontstaan vanuit de gedachte 'wij geven geen krimp'. Mensen van alle leeftijden ontmoeten elkaar en er is altijd iets te doen. In het eetcafé of op het terras kunnen wandelaars en fietsers even pauzeren en wat eten of drinken. Achter het dorpscentrum zijn een dorpsmoestuin, een bloementuin en een fruitboomgaard aangelegd. De basisschool helpt mee en van de opbrengst organiseert de school leuke dingen. Wat een samenwerking en energie!

Winterwebinar Sociaal Platteland 9 december 14.00 – 15.30 uur, via ZOOM

In vervolg op onze digitale bijeenkomst eerder dit najaar over zorg en ouder worden op het platteland, richten we nu onze blik op een thema dat daar veel mee te maken heeft: wonen. De opgave op de woningmarkt is actueler dan ooit. De crisis op de huizenmarkt van 10 jaar geleden heeft plaatsgemaakt voor krapte op de woningmarkt! De coronacrisis heeft de behoefte aan een fijne woning en woonomgeving in een nieuw perspectief geplaatst. Welke ontwikkelingen spelen er op de woningmarkt op het platteland, welke opgaven zijn er en hoe kunnen we vorm en inhoud geven aan deze opgaven? Daarover gaan we graag met u in gesprek tijdens deze webinar, met bijdragen van onder meer Berry Blijie, directeur [ABF Research](#) en Michael Stuart-Fox, onderzoeker bij [ABF Research](#). Ook senior projectleider Frank Wassenberg van [Platform31](#) is erbij als spreker. Frank is daarnaast gastonderzoeker bij de TU Delft.

[Aanmelden](#)

Duurzaam Platteland

Meer regenval, extremere stormen en langere periodes van droogte en hitte. De klimaatverandering heeft grote invloed op het platteland, onze landbouw en natuurgebieden. Tegelijkertijd dragen we met onze ruimte en initiatieven bij aan klimaatadaptatie, de energietransitie, het realiseren van kringlooplandbouw en nieuwe natuur. En spelen er discussies rondom stikstof en PFAS. Duurzaamheid is een hot item op het platteland. Het is belangrijk ervoor te waken dat de landschappelijke kwaliteiten in deze 'strijd' niet verloren gaan. Want die maken ons platteland juist zo uniek.

In ons gebied schieten de lokale energiecoöperaties als paddenstoelen uit de grond. Deze dragen niet alleen bij aan de energietransitie. Met hun opbrengsten maken ze ook andere initiatieven op het platteland mogelijk, bijvoorbeeld op het gebied van leefbaarheid of sociale cohesie. We zien dat ze onze ondersteuning nodig hebben. Beperkende regelgeving staat hen in de weg om te kunnen opboksen tegen de grote energiereuzen.

Dit doet de P10

We beschouwen deze verschillende opgaven in samenhang. We gaan voor kwaliteit en de lange termijn en zetten in op circulaire economie. Daarbij pleiten wij voor een aanpak waarbij ruimte is voor de kracht van de gemeenschappen, zodat die een rol kunnen spelen bij deze grote opgaven. Een integrale aanpak, waar ook klimaatadaptatie een plek in heeft, is vooral gebaat bij een gebiedsgerichte aanpak en ruimte om te experimenteren voor initiatieven van inwoners en gebruikers van het gebied.

De energietransitie is in goede handen bij plattelanders.

Duurzame dorpsdroom

In 2025 produceren we in ons dorp gezamenlijk minstens zoveel duurzame energie als we met elkaar nodig hebben. We zijn niet meer afhankelijk van commerciële energiepartijen en kunnen allemaal voordelig in de eigen energiebehoefte voorzien.

In de duurzame dorpsdroom van Wijnjewoude komen grote thema's samen zoals energiebesparing, dorpsdemocratie en leefbaarheid. Het bleef niet bij een droom. Diverse projecten werden gestart, zoals Groengas uit rundveemest en het oprichten van een lokale coöperatie. In 2015 kreeg het dorp een rijksbijdrage van 4,3 miljoen voor het Programma Aardgasvrije Wijken.

Winterwebinar Duurzaam Platteland 3 december 14.00 – 15.30 uur, via ZOOM

In dit webinar gaan we aan de slag met de vragen 'Hoe houden we ons platteland aantrekkelijk gelet op de opgaven die er liggen?' en 'Wat zijn randvoorwaarden voor een actieve rol van plattelandsbewoners in de energietransitie?' Sprekers zijn Frank van Dam en Andres Bauer. Frank is senior wetenschappelijk onderzoeker bij het [Planbureau voor de Leefomgeving](#). Hij houdt zich bezig met thema's als platteland en landschap, buurten, wijken en dorpen, krimp en vergrijzing en leefbaarheid. Andres is projectleider windenergie [Zuidenwind](#) en weet hoe je een windpark kunt bouwen op een fundament van vertrouwen.

[Aanmelden](#)

Agenda Platteland we doen het samen

In onze wens en inzet voor de Agenda Platteland trekken wij op met onze samenwerkingspartners, zoals de G40, het ministerie BZK, de VNG en NBTC Holland Marketing. In de vorige editie zag en hoorde u al waarom ook zij vinden dat een Agenda Platteland nodig is.

Dat vertellen nu

- Jetta Klijnsma (Commissaris van de Koning in Drenthe) en
- Johan Osinga (directoraat-generaal Natuur, Visserij en Landelijk Gebied, ministerie van LNV).

Ik wil heel graag een lans breken voor de plattelandsgemeenten. Want voorzieningen zijn daar echt zo onontbeerlijk en zo lastig in de benen te houden.

Jetta Klijnsma

De opgaven die op ons afkomen, zijn complexer dan we in het verleden gewend waren. Veel van die opgaven komen samen in het landelijk gebied en kunnen alleen in onderlinge samenhang worden opgelost.

Johan Osinga

Agenda Platteland wat zou u toevoegen?

Begin december wisselen wij in de Winterwebinars graag met u van gedachten over de inhoud voor de Agenda Platteland. Ook later die maand en in januari horen we graag uw ideeën, via info@p-10.nl.

Op stapel

2 dec

Winterwebinar Leefbaar Platteland

3 dec

Winterwebinar Duurzaam Platteland

9 dec

Winterwebinar Sociaal Platteland

feb
2021

Agenda Platteland is klaar

feb
2021

3e editie Krant van het Platteland

www.p-10.nl